

Sosyal rolleriniz	Doğuştan kazandığınız roller	Sonradan elde ettiğiniz roller
Okulda öğrenci		✓
Evde kardeş	✓	
Mağta seyirci		✓
İzcilik kulübünde üye		✓

			
Renault Dacia Duster 1.5	Ford Focus 1.6 T	Renault Clio 1.4 RTA	1.6 Toyota Şahin 1.6
465.000 TL	324.000 TL	165.000 TL	80.000 TL

			
Renault Megane 1.3 T	Renault Multijet Urban	Renault Fluor 1.8 1.8i	Renault Clio 1.4 RNA
1.048.750 TL	363.750 TL	310.000 TL	222.000 TL

İktilerimde sosyal ve sportif faaliyetlerle uğraşıyorum. Yardım faaliyetleri yapan bir sivil toplum kuruluşuna yeyim. Satranç antrenörü olarak çocuklara satranç öğretiyorum. Voleybol oynadığım takımın da kaptanlığını spmaktayım.

örnc Metinden hareketle Mehtap Hanım'ın doğuştan kazandığı ve sonradan elde ettiği rolleri tabloya yazınız.

• **Cevap:**

Doğuştan kazandığı roller	Sonradan elde ettiği roller
Evde çocuk Evde anne	Satranç kulübünde üye Okulda İngilizce Öğretmeni Sivil toplum kuruluşu üyesi Voleybol takımında üye

örnc Mehtap Hanım'ın sosyal rollerinde zaman içinde nasıl bir değişim olmuştur? Neden?

Adı:

• **Cevap:**

1. Gelenegin adı: Asker uğurlaması geleneği

2. Bu gelenekle ilgili görsel (Görseli kendiniz çiziniz ya da yapıştınız.):

3. Gelenek hakkında bilgi: Askere gidecek gençleri; haftalar öncesi akraba, komşu ve ahbablar sırayla yemeğe davet eder, harçlık, giyecek gibi hediyeler verirler. Gençler askere gidecekleri gün bütün yakınları tarafından davul – zurna eşliğinde halaylarla, dualarla uğurlanırlar.

4. Bu gelenegin çevrenizdeki sosyal ve kültürel bağların oluşmasına sağladığı katkıları yazınız.: Bu gelenek vatana olan borçlarını ödemeye gidecek askerler için bir moral gecesi olmanın yanı sıra aynı zamanda toplumun bu gençlere sahip çıktığını da bizlere gösterir. Yine bu gelenek sayesinde aileler gururla çocuklarını askere yollar gelenler de ailelere destek olurlar.

5. Sınıf Evos Yayınları Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Sayfa 17 ile ilgili aşağıda bulunan emojileri kullanarak duygularınızı belirtebilir aynı zamanda sosyal medyada paylaşarak bizlere katkıda bulunabilirsiniz.

Görsel 1.15

Bir kurs merkezinde kurs çalışanlarının el emeğiyle beraberce ürettikleri ürünleri görürüz. Belki de bir yere yardım için elbise topluyor olabilirler.

Görsel 1.16

Bir polis memurunun yaşlı bir teyzeyi yolun karşısına geçmesi için yardım etmesini görürüz. Yaşlı veya hasta insanlara yardım etmenin güzelliğini görürüz.

Görsel 1.17

Bir aile içinde yemek yapılırken diğer aile üyelerinin veya çevredeki dostların yemek yapmaya yardımcı olmalarını görüyoruz. Birlik olmanın ve yardımlaşmanın önemini görüyoruz.

Önemi

Tarih

Geçmiş hakkında bilgi verir. Ortak kültürü yaşatır.

Dil

Ayn dilin konuşulması insanlar arasındaki bağı güçlendirir.

Din

Din birliği toplumları bir arada tutar.

Gelenek ve Görenek

Benzer duyguların gelişmesini ve ilerlemesini sağlar.

Ortak değerlerimiz

Tarih

Milli bilincin kaybolmasına neden olur.

Dil

İnsanların iletişim kınamalarına neden olur.

Din

Benzer duygu ve yaşam biçimlerinin olmamasına neden olur.

Gelenek ve Görenek

Aynı sevinç veya üzüntülere sahip olunmamasına neden olur.

Yaşanabilecek Sorunlar

☒ İnsanlara, bana nasıl davranılmasını istiyorsam öyle davranırım.

☐ Farklı etnik kökenli insanlardan rahatsız olurum.

Farklı etnik kökenli insanlardan rahatsız olmam.

☒ Özel gereksinimli öğrencilerin diğer öğrencilerle aynı sınıfta bulunmaları öğrencilerin birbirleriyle kaynaşmalarına katkı sağlar.

☒ İnsanların inançlarına saygı duyuyorum.

☒ İnsanların dünyaya gelirken seçme imkânı olmadığı özellikleri vardır. Öyleyse kimsenin kimseye üstünlüğü yoktur.

☒ Sosyoekonomik düzeyi iyi insanlarla yoksul insanların aynı çevrede bulunmaları birbirlerini anlamalarına yardımcı olur.

☒ Yeni tanıştığım kişilerin etnik kökenlerini ve mezheplerini merak etmiyorum.

☒ Dinî bayramlar; eş, dost, akraba ve komşularla bağlarımızı güçlendirmek için güzel fırsatlardır.

- **Cevap:**

- Bitki ve hayvanlara karşı sorumluluklarımız: Bitkileri ezmemeli hayvanlara zarar vermemeliyiz.
- Başkalarına karşı sorumluluklarımız: Başkalarının hak ve özgürlüklerine saygı duymalıyız.
- Doğaya karşı sorumluluklarımız: Doğayı temiz tutmalı onu kirletmemeliyiz.
- Ailemize karşı sorumluluklarımız: Ailemizi utandıracak bir şeyler yapmamalıyız.

obilet.com

Denizli'ye ucuz uçak biletleri. Obilet'te arayın ve alın

Onlarca firmanın uçak biletleri. Güvenli ödeme. Mükemmel müşteri memnuniyeti.

Ads by optAd360

- Ülkemize karşı sorumluluklarımız: Vatanımızı sevmeli onu korumalıyız.
- Dünyaya karşı sorumluluklarımız: Dünyamızı kirletmemeliyiz.
- Kendimize karşı sorumluluklarımız: Özgüvenimizi yüksek tutmalıyız. Sağlığımıza dikkat etmeliyiz.

Örnek ifadeler	Hak	Sorumluluk	Özgürlük
Okula zamanında gitmek		✓	
Sağlıklı beslenmek		✓	
Bir giysi alırken rengini seçmek			✓
Ayıplı bir ürünü değiştirmek	✓		
Sevdiği müziği dinlemek			✓
Ödevlerini günü gününe yapmak		✓	
Okul bahçesine çöp atmamak		✓	
Alışverişte fiş almak	✓		
Hastalandığında tedavi olabilmek	✓		
Evde anne ve babasına yardımcı olmak		✓	
Okuldaki eşyaları korumak		✓	
Saçlarını sağdan ayırıp taramak			✓
Bir konuda fikrini söylemek			✓
Spor karşılaşması izlemek			✓
Temiz bir çevrede yaşamak	✓		
Hakkını aramak için resmî makamlara başvurmak	✓		

Ölçütler		 Katılıyorum.	 Kararsızım.	 Katılmıyorum.
1.	Ünitede anlatılan konuların tamamını anladım.			
2.	Anlayamadığım konu ya da konular hakkında farklı kaynaklardan bilgi edindim.			
3.	Dersin işlenişi sırasında anlayamadığım yerler hakkında öğretmenimden ve arkadaşlarımdan yardım aldım.			
4.	Ders işlenişi sırasında düzenli olarak not aldım.			
5.	Derse hazırlıklı geldim.			
6.	Ders kitabını ve gerekli materyalleri düzenli olarak getirdim.			
7.	Konuyla ilgili önceki bilgi, görüş ve düşüncelerimi uygun şekilde ifade ettim.			
8.	Konuyla ilgili sınıfta gerçekleşen konuşmalara ya da tartışmalara katıldım.			
9.	Dersi dikkatli dinledim.			
10.	Verilen görevleri zamanında yerine getirdim.			
11.	Derse düzenli olarak katıldım.			

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Cevapları Evos Yayınları Sayfa 52

Etkinlik Zamanı

Soru: Araya Huri ve Göktürk devletleri döneminde yapıldığını düşünerek aşağıdaki sorulara cevaplarını boşluklara yazınız.

■ **Cevap:**

Soru: Güllük yaşamın nasıldır?

■ **Cevap:** Güllük bir hayat yaşamaktır, hayvancılık ve avcılık yaparak yaşamı geçindirenim.

Soru: Çavnenin hangi ekonomik faaliyetler yapılmaktadır?

■ **Cevap:** Hayvancılık, tarım ve madencilik (demir işleme) ve önemli ekonomik faaliyetlerdir.

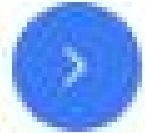
Soru: Ulaştırmanın hangi araçlarla sağlanıyordu?

■ **Cevap:** At ile sağlanıyordu.

Soru: Başlıca yiyecek ve içecekleriniz nelerdir?

Londra'ya ucuz uçak bileti. Obilet'te arayın ve alın!

Çoktan kullanın

■ **Cevap:** Başlıca yiyeceklerimiz et ve koyun, at et ile beraber içeceklerimiz at sütünden yapılmıştır. Kımız ile ayranlar.

Soru: Evlilikte özellikleri nelerdir?

■ **Cevap:** Evlilik, kolayca sökülüp toparılabilir ve keçe ile kaplanmış çadırından oluşuyor.

Soru: Hangi bayramları kutluyor ve bu bayramlarda ne tür kutlamalar yapıyorunuz?

■ **Cevap:** Nevruz yarı bulutları geliyor kutluyor. Bunun yanında ay bisevi bahaada, Şişir ve Gülen adlı iki büyük bayramımız daha vardır.

Soru: Devletin bir kereye devletlerle ilişkileri nasıldır?

■ **Cevap:** Devletin bir kereye bir devlettir. Araya bisevi cidden olursa bir de bisevi bisevi bisevi bisevi için bisevi bisevi bisevi.

6. Sınıf Evos Yayınları Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Sayfa 52 ile ilgili aşağıda bulunan emojileri kullanarak duygularınızı belirtebilir aynı zamanda sosyal medyada paylaşarak bilerseniz arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

Benzerlikler

Siyasal

Kağan tarafından yönetilirdi.
Devlet hanedanının ortak malıydı.

Ekonomik

Hayvancılık ve kilim demir işçiliği önemli geçim kaynağıdır.

Kültürel

Törenlerde at sütü olan kımız içilirdi. Şölenlerde at üstünde oyunlar oynanırdı. Baharın gelişi Nevruz Bayramı olarak kutlanırdı.

Siyasal

Uygular siyasi çatışmalardan uzak bir yaşam sürmüşlerdir.

Ekonomik

Uygurlar yerleşik hayatı benimsedikleri için tarıma önem vermişlerdir.

Kültürel

Uygurlar mani dinini benimsemişlerdir. Bu yüzden et yememişlerdir.

Farklılıklar

Coğrafi Özellikler	Orta Asya'daki ilk Türk Devletlerinin kurulduğu yerler genel olarak bozkırların olduğu geniş düzlüklerin görüldüğü yerlerdir. Buralarda at ile ulaşımın sağlandığı ve kışın daha sıcak olan düzlüklere yazın ise hayvan otlatmak için dağlık yüksek yerlere çıktıkları bilinmektedir.
Siyasal Özellikler	Türkler devleti Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayırır ve hanedan tarafından yönetilirlerdi. Devlet hanedanın ortak malıdır. Devletin hanedanın ortak malı olmasından dolayı taht kavgaları sık sık görülürdü.
Ekonomik Özellikler	Geçimlerini hayvancılık ve el işçiliği kilim veya demir işçiliği ürünlerden elde ettikleri kazançlarla sağlamışlardır.
Kültürel Özellikler	Türkler yılın belli zamanlarında büyük şöenler düzenlerlerdi. Örneğin baharın gelişini Nevruz Bayramıyla, savaşlardan önce moral için Sığır veya Şöen adını verdikleri eğlencelerle kutlardı.

İslamiyet Öncesi	İslamiyet Sonrası
Arabistan Yarımadası'nda siyasi birlik yoktu.	Arabistan Yarımadası'nda Müslümanların hâkimiyeti altında siyasi birlik sağlandı.
Arapların büyük bölümü putlara tapıyordu.	Tek tanrı inancı (Allah) kabul edilerek putperestlik ortadan kalktı.
Kadınlar ve kız çocukları değer görmüyordu.	Kadınlar ve kız çocuklarına haklar verildi, onlara değer verilmeye başlandı.
Kişilerin işlediği suçlardan aileleri de sorumlu tutuluyordu.	Herkes kendi işlediği suçtan sorumlu tutulmaya başlandı.
Yağma ve hırsızlık yaygındı.	Güvenlik ve adalet sağlandı, hırsızlık ve yağma yasaklandı.
Kabileler arasında kan davaları nedeniyle çatışmalar olurdu.	Kan davaları kaldırıldı ve barış ortamı sağlandı.
Okuma yazma öğrenmeye önem verilmezdi.	Okuma yazma öğrenimine önem verildi ve eğitim teşvik edildi.

**İlk vahyin gelişi ve Hz.
Muhammed'in (s.a.v.)
peygamber oluşu.**

**Bedir Savaşı –
Müslümanların ilk büyük
zaferi.**

**Emevi Devleti'nin
kurulması.**

610

622

624

630

661

750

**Hicret – Müslümanların
Mekke'den Medine'ye
göçü.**

**Mekke'nin fethi –
İslam'ın Mekke'de
yayılması.**

**Abbasi Devleti'nin
kurulması.**

	Hız. Muhammed (s.a.v.) Dönemi	Dört Halife Dönemi	Emevi Devleti Dönemi	Abbasi Devleti Dönemi
Bedir Savaşı yapıldı.	✓			
Beytülhikme açıldı.				✓
Kuzey Afrika'nın fethi tamamlandı.			✓	
Mekke fethedildi.	✓			
Kur'an-ı Kerim'in nüshaları çoğaltıldı.		✓		
İlk vahiy geldi.	✓			
Türkler büyük gruplar hâlinde İslamiyet'i kabul etmeye başladılar.				✓
Kan davaları yasaklandı.	✓			
İran fethedildi.		✓		
İlk İslam donanması inşa edildi.		✓		
Kadınların hakları güvence altına alındı.	✓			
İspanya fethedildi.			✓	
Mescid-i Nebevi inşa edildi.	✓			

Meydana Gelen Değişimler

Siyasi

Türkler, İslam devletlerinde önemli askeri ve yönetim görevleri üstlendiler. Abbasi ordularında etkin rol oynayıp, valilik gibi yüksek makamlara yükseldiler.

Sosyal

İslamiyet'le birlikte Türk toplumunda sosyal dayanışma ve kardeşlik anlayışı güçlendi. Kadınlara verilen değer arttı ve aile yapısı güçlendi.

Kültürel

Türkler, İslamiyet'i kabul ettikten sonra medrese, cami ve türbe gibi İslami mimari eserler inşa ettiler. Bilim ve sanat alanlarında da önemli çalışmalar yaparak İslam medeniyetine katkıda bulundular.

Siyasi Alanda Yapılanlar	Türk beylikleri ve devletleri, fetihler yaparak Anadolu'nun Bizans'tan alınmasını sağlamışlardır. Beylikler arasında siyasi düzen kurarak Anadolu'nun Türkleşmesini hızlandırmışlardır.
Ekonomik Alanda Yapılanlar	Ticaret yollarını kontrol etmiş, kervansaraylar ve pazarlar inşa ederek ticareti canlandırmışlardır. Anadolu'da tarım ve hayvancılık faaliyetlerini geliştirerek ekonomik refahı artırmışlardır.
Sosyal Alanda Yapılanlar	Ahilik teşkilatı ve diğer dayanışma cemiyetleri kurarak sosyal yardımlaşmayı desteklemişlerdir. Göçebe Türkmenlerin yerleşik hayata geçişini kolaylaştırmışlardır.
Kültürel Alanda Yapılanlar	Türk beylikleri, cami, medrese, köprü ve kervansaraylar inşa ederek Anadolu'da Türk-İslam kültürünü yaymışlardır. Ayrıca, sanat ve edebiyat alanlarında önemli eserler ortaya koymuşlardır.

İpek Yolu	Siyasi İlişkilerdeki Rolü	İpek Yolu, Çin ve Orta Asya devletleri arasında diplomatik ilişkileri güçlendirdi.
	Kültürel İlişkilerdeki Rolü	Farklı kültürler arasında bilgi, sanat ve din alışverişi yapıldı, Budizm İpek Yolu üzerinden Asya'ya yayıldı.
	Ekonomik İlişkilerdeki Rolü	İpek, baharat, değerli taşlar ve kumaşlar gibi ticari malların taşınması ile ekonomik zenginlik sağlandı.
Baharat Yolu	Siyasi İlişkilerdeki Rolü	Baharat Yolu, Hint Okyanusu ve Akdeniz'deki devletler arasında deniz ticareti ve siyasi ittifakları güçlendirdi.
	Kültürel İlişkilerdeki Rolü	Baharat Yolu, Doğu ve Batı arasında kültürel etkileşime olanak sağladı, yemek kültürleri ve gelenekler paylaşıldı.
	Ekonomik İlişkilerdeki Rolü	Baharat ticareti, Hindistan ve Arap Yarımadası'ndaki ekonomileri canlandırdı ve Avrupalı tüccarlar için büyük kazanç sağladı.

Ölçütler		 Katılıyorum.	 Kararsızım.	 Katılmıyorum.
1.	Ünitede anlatılan konuların tamamını anladım.			
2.	Anlayamadığım konu ya da konular hakkında farklı kaynaklar- dan bilgi edindim.			
3.	Dersin işlenişi sırasında anlayamadığım yerler hakkında öğret- menimden ve arkadaşlarımdan yardım aldım.			
4.	Ders işlenişi sırasında düzenli olarak not aldım.			
5.	Derse hazırlıklı geldim.			
6.	Ders kitabını ve gerekli materyalleri düzenli olarak getirdim.			
7.	Konuyla ilgili önceki bilgi, görüş ve düşüncelerimi uygun şekil- de ifade ettim.			
8.	Konuyla ilgili sınıfta gerçekleşen konuşmalara ya da tartışma- lara katıldım.			
9.	Dersi dikkatli dinledim.			
10.	Verilen görevleri zamanında yerine getirdim.			
11.	Derse düzenli olarak katıldım.			

	Ekvator	Göreceli konum	Mutlak konum	Paralel	Meridyen	Kıta	Okyanus
Kıtalar arasındaki büyük su kütleleridir.							×
Kuzey ve Güney yarım küreleri ayıran hayali çemberdir.	×						
Etrafı denizlerle ve okyanuslarla çevrili, kendine bağlı adaları da içine alan büyük kara parçalarıdır.						×	
Herhangi bir yerin başlangıç paraleli ve meridyenine göre bulunduğu yerdir.			×				
Ekvator'dan kutuplara doğru birer derecelik açı aralıklarıyla çizildiği varsayılan çemberlerdir.				×			
Art arda sıralanan yaylar arasındaki azaman farkı 4 dakikadır.					×		
Bir yerin veya ülkenin bulunduğu yere bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özellikleridir.		×					
Ekvator'u dik keserek kutuplarda birleşen yaylardır.					×		
Ülkemizin 26°-45° doğu meridyenleri 36°-42° kuzey paralelleri arasında orta kuşakta yer alan bir kuzey yarım küre ülkesi olmasıdır.			×				
Yeryüzünde 5 tane olan büyük su kütesidir.							×
Yeryüzünde okyanuslarla birbirinden ayrılmış büyük kara parçalarıdır.						×	
Kuzey ve Güney kutup noktalarına eşit uzaklıkta olduğu varsayılan çemberdir.	×						

Görsel 3.15: Erciyes Dağı, Kayseri

Erciyes Dağı, volkanik bir dağdır ve Türkiye'nin en yüksek zirvelerinden birine sahiptir. Kış aylarında karla kaplıdır ve kış sporları için önemli bir merkezdir.

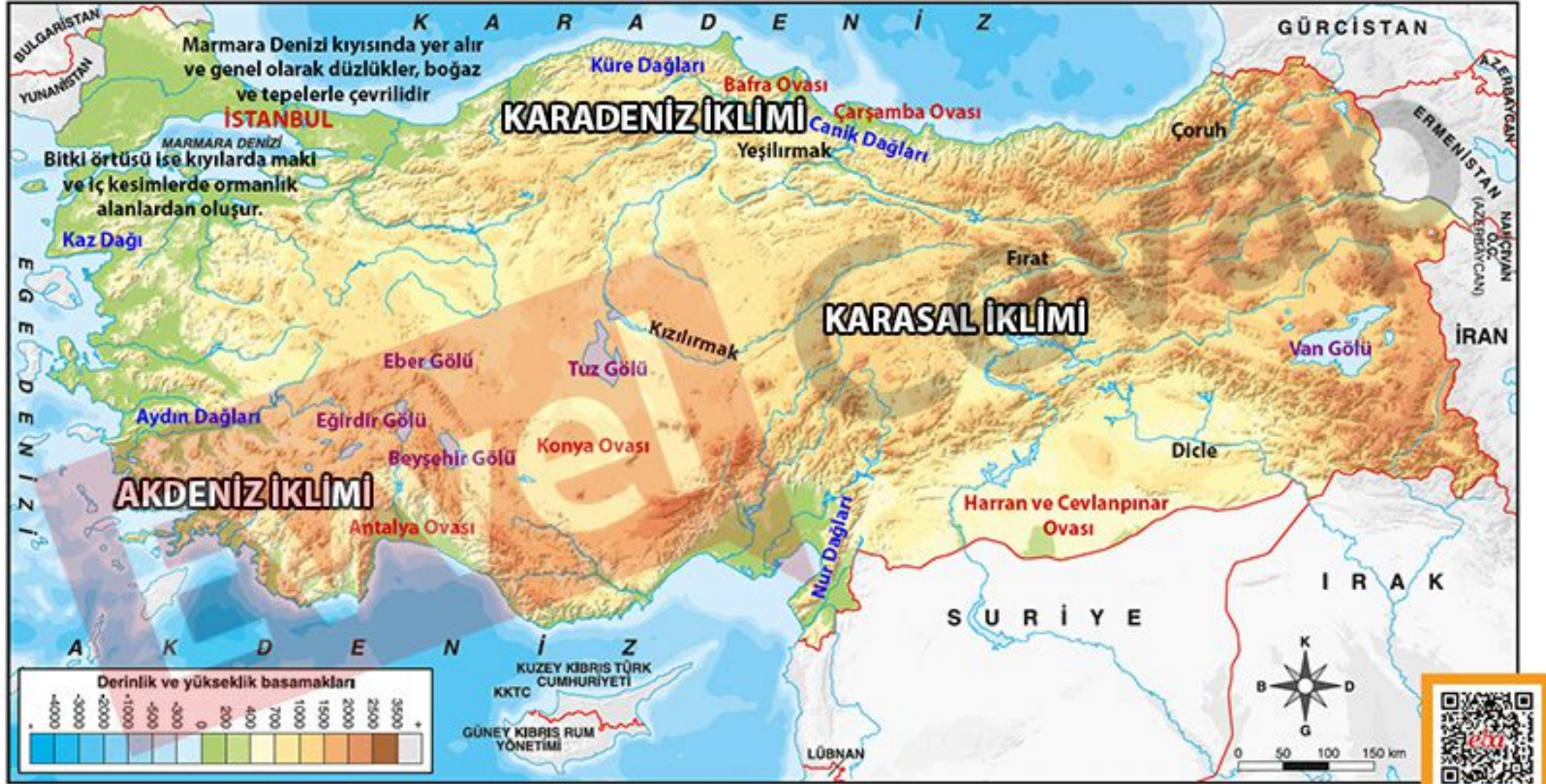
Görsel 3.16: Kaş, Antalya

Kaş, kıyı şeridi boyunca uzanan Akdeniz'e kıyısı olan bir bölgedir. Dağlık yapısıyla bilinir ve Akdeniz iklimine sahip olup, deniz kenarında kayalık ve dağlık arazi bulunmaktadır.

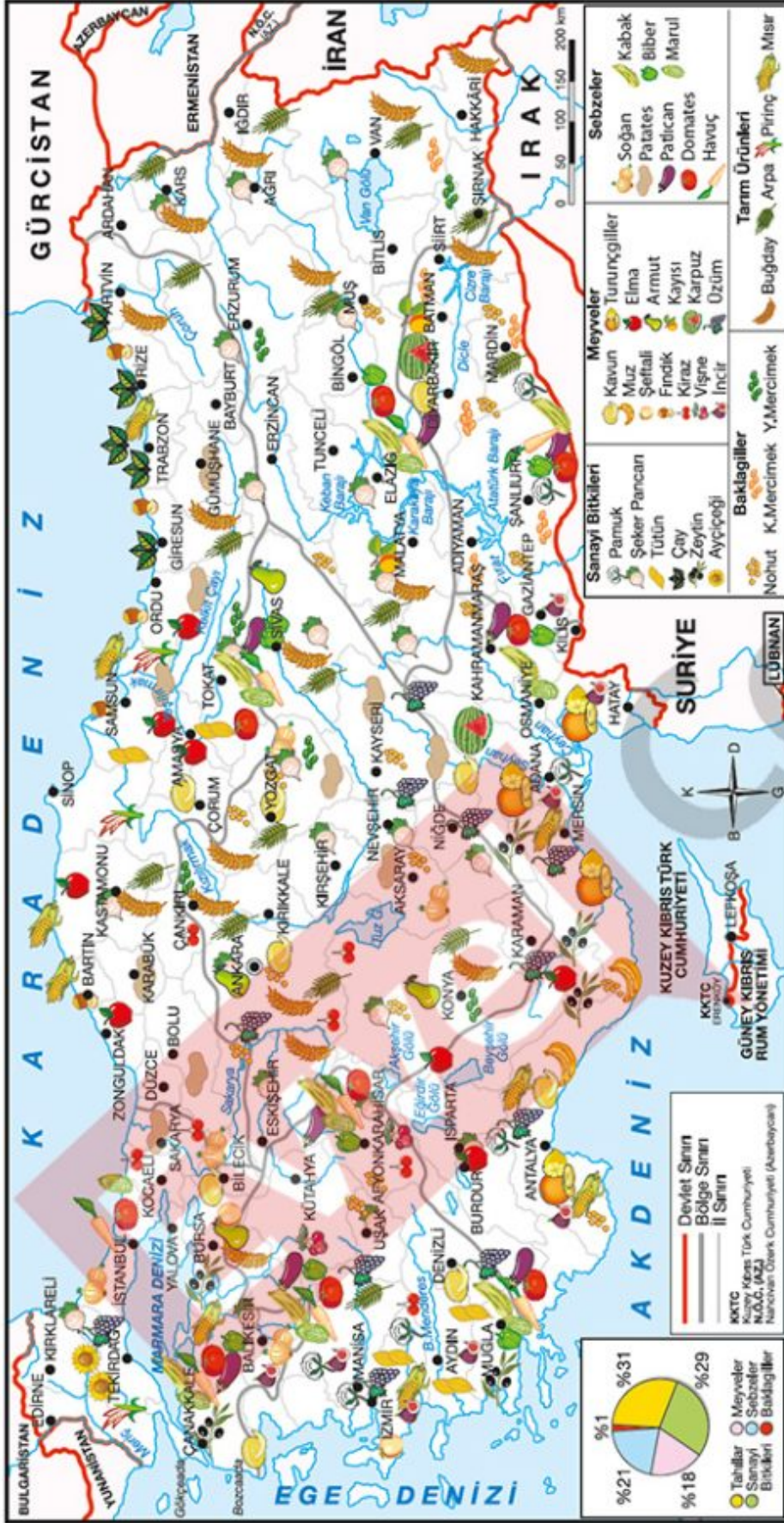
Görsel 3.17: Konya Ovası, Konya

Konya Ovası, Türkiye'nin en büyük ve en verimli ovalarından biridir. Düz ve geniş bir yapıya sahip olup, tarım faaliyetleri için önemli bir alandır.

Harita 3.10: Türkiye dilsiz fiziki haritası

Etkinlik Zamanı

1 Buğday	7 Zeytin
2 Çay	8 İncir
3 Tütün	9 Fındık
4 Pamuk	10 Mercimek
5 Mısır	11 Arpa
6 Şeker pancarı	12 Yer fıstığı

Karasal iklimde yetiştirilen ürünler hangileridir?

1, 10, 11, 6

Akdeniz ikliminde yetiştirilen ürünler hangileridir?

4, 7, 8, 12

Karadeniz ikliminde yetiştirilen ürünler hangileridir?

2, 9, 3

Yağ elde edilen ürünler hangileridir?

7, 9

Ekmek yapımında kullanılan ürünler hangileridir?

1, 11

Harita 3.13: Türkiye hayvancılık haritası, 2022

Etkinlik Zamanı

Yandaki haritayı inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1 Ağrı	7 Bartın
2 Ankara	8 Antalya
3 Kars	9 Ardahan
4 Afyonkarahisar	10 Mardin
5 Muğla	11 Kırşehir
6 Denizli	12 Bursa

Arıcılığın yapıldığı illerimiz hangileridir?

1, 5, 6

Küçükbaş hayvancılığın yapıldığı illerimiz hangileridir?

2, 3, 8, 10

İpek böcekçiliği yapılan illerimiz hangileridir?

5, 12

Büyükbaş hayvancılığın yapıldığı illerimiz hangileridir?

3, 1, 7, 4

Kümes hayvancılığın yapıldığı illerimiz hangileridir?

6, 12

Sanayi Faaliyetinin Adı	Yapıldığı İl	İlin Nüfusu	Tarımla İlişkisi	Madencilikle İlişkisi
Un fabrikası	Konya	2,32 milyon	×	
Yünlü dokuma fabrikası	Isparta	441.412	×	
Demir-çelik sanayisi	Karabük	248.014		×
Şeker fabrikası	Eskişehir	898176	×	
Petrol rafinerisi	İzmir	4,4 milyon		×
Bitkisel yağ fabrikası	Adana	2,27 milyon	×	

Etiliklik Zamanı

Görsel 3.28: Zeytin ağacı ve toplanmış zeytinler

Soru: Zeytinle yetiştirilme için en uygun iklim hangisidir?

- **Cevap:** Akdeniz iklimi.

Soru: Ülkemizde zeytinin en çok yetiştirildiği yerler nelerdir?

- **Cevap:** Ege, Akdeniz ve Marmara bölgeleri.

Soru: Bu iklimde başka hangi ürünler yetiştirilir?

- **Cevap:** İnci, üzüm, portakal, limon.

Görsel 3.29: Iğla adı verilen bir ev

Soru: Iğlada yapılan sığınaklar hangi iklimin etkisi altında yapılmaktadır?

- **Cevap:** Kutup iklimi.

• **Önemli sorular:**

Soru: İnsanlar neden bundan bir ev yapmaya ihtiyaç duymuş olabilirler?

- **Cevap:** Soğuktan korunmak için.

Soru: Burada yapıysalar soğuktan korunmak için ne yapıyor olabilirler?

- **Cevap:** Kalın kıyafetler giyiyor ve ateş yakıyor olabilirler.

Soru: Muson yağmurları en çok hangi ülkelerde görülmetedir?

- **Cevap:** Hindistan, Bangladeş, Pakistan.

Görsel 3.31: Muson yağmurlarının günlük hayata etkisi

Soru: Muson yağmurları en çok hangi mevsimde görülmetedir?

- **Cevap:** Yaz mevsiminde.

Soru: Muson yağmurları günlük yaşamı nasıl etkilenmektedir?

- **Cevap:** Sef ve taşkınlar yıl boyunca ulaşım ve tarımı zorlaştırır.

Görsel 3.32: Hindistan cevizi

Soru: Hindistan cevizi hangi iklimde yetiştirilmektedir? Neden?

- **Cevap:** Tropikal iklimde çünkü sıcak ve nemli hava severdir.

Sosyal bilimler; toplumsal olayları, insanların yaşamını, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetlerini inceleyen bilim dallarının ortak adıdır.

D

Y

Renklerin insanlar üzerindeki etkisi gibi konular sosyal bilimlerden antropolojinin çalışma alanına girer.

Millî işletim sistemimiz kısaca PARDUS olarak adlandırılmaktadır. Bu sistemin yeni sürümleri hazırlanmaktadır.

D

Y

3. Çıkış

D

Y

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Yükseköğretim Kurumuna bağlı olarak çalışmaktadır.

Ülkemizde bilimsel çalışmaları destekleyen kurumların başında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gelmektedir.

TÜBİTAK, aşı ve ilaç projeleri ile aşıda ve ilaçta dışa bağımlılığımıza tamamen son vermiştir.

Yerli otomobil projemiz çerçevesinde elektrikli araçların üretim ve geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

D

Y

D

Y

D

Y

D

Y

1. çıkış

2. çıkış

3. çıkış

4. çıkış

5. çıkış

6. çıkış

7. çıkış

8. çıkış

Eğitim	Gelecekte yapay zekâ ve sanal gerçeklik sayesinde eğitim daha interaktif ve kişiselleştirilmiş hale gelecek, herkesin kendi hızında öğrenmesi mümkün olacak.
İletişim	Gelişen teknolojiler sayesinde daha hızlı ve anlık iletişim sağlanacak, dil bariyerleri ortadan kalkacak, küresel etkileşim daha da kolaylaşacak.
Tarım	Otonom tarım makineleri ve yapay zekâ kullanımı, verimi artıracak ve insan müdahalesini azaltacak, gıda üretimi daha sürdürülebilir hale gelecek.
Sanayi	Otomasyon ve robot teknolojileri sanayide üretkenliği artıracak, iş kazaları azalacak, daha yüksek kalitede ürünler daha hızlı üretilcek.
Çevre	Çevresel teknolojiler, sürdürülebilir enerji kaynakları ve karbon azaltma teknolojileriyle çevreye verilen zararlar en aza indirilecek, iklim değişikliğiyle daha etkin mücadele edilecek.
Eğlence	Sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik teknolojileri sayesinde eğlence sektörü çok daha interaktif ve sürükleyici olacak, kullanıcı deneyimi zenginleşecek.

Robotlar günümüzde pek çok alanda insanların yaşamını kolaylaştırmaktadır.

D

Y

Gelecekte şehirlerin az katlı yapılardan meydana geleceği düşünülmektedir.

D

Y

Tarım alanında makineleşmeyle birlikte iş gücüne duyulan ihtiyaç gelecekte daha da azalacaktır.

Gelecekte bilgisayar mühendisliği gibi mesleklerin yok olacağı tahmin edilmektedir.

D

Y

Gelecekte yenilenebilir enerji kaynaklarının yerini yenilenemeyen kaynakların alması beklenmektedir.

Üç boyutlu yazıcıların kullanım alanları giderek artmaktadır.

D

Y

1. çıkış

2. çıkış

D

Y

3. çıkış

4. çıkış

D

Y

5. çıkış

6. çıkış

D

Y

7. çıkış

8. çıkış

Sıra No.	Ürün Adı	Üretim Yerleri	Üründen Nasıl Yararlanıldığı
1	Buğday	İç Anadolu, Trakya	Un, makarna, ekmek ve hayvan yemi üretiminde kullanılır.
2	Pamuk	Güneydoğu Anadolu, Ege	Tekstil ve yağ üretiminde kullanılır.
3	Fındık	Karadeniz Bölgesi	Çikolata, tatlı ve yağ üretiminde kullanılır.
4	Zeytin	Ege, Akdeniz, Marmara	Zeytinyağı ve sofralık olarak değerlendirilir.
5	Çay	Doğu Karadeniz	İçecek olarak tüketilir, ayrıca çay sanayisinde kullanılır.

Görsel 5.24

Kaynak ve Ürün: Doğal oluşum.

Bulunduğu Yer: Kapadokya (Nevşehir, Ürgüp, Göreme).

Özellikleri: Volkanik tüflerin rüzgar ve suyla aşınmasıyla oluşmuştur.

Ekonomiye Katkısı: Turizm faaliyetleriyle ülke ekonomisine döviz kazandırır.

Görsel 5.25

Kaynak ve Ürün: Su ürünü.

Bulunduğu Yer: Karadeniz.

Özellikleri: Karadeniz'in simgesi olan bir balık türüdür, bol miktarda avlanır.

Ekonomiye Katkısı: Balıkçılık sektörünü destekler ve gıda ihracatına katkı sağlar.

Görsel 5.26

Kaynak ve Ürün: Doğal orman kaynakları.

Bulunduğu Yer: Karadeniz Bölgesi (özellikle Artvin, Rize).

Özellikleri: Yoğun ağaç örtüsüne sahiptir, biyolojik çeşitlilik barındırır.

Ekonomiye Katkısı: Ahşap ve kağıt üretimiyle sanayiye hammadde sağlar. Ayrıca çevre koruma ve turizm açısından değerlidir.

Çıkarıldığı Yer: Sivas (Divriği), Malatya, Kayseri.

Ekonomik Faaliyet: Demir-çelik sanayisinde kullanılır. İnşaat sektörü ve makine üretimi için önemlidir.

Çıkarıldığı Yer: Zonguldak, Amasra, Soma.

Ekonomik Faaliyet: Enerji üretimi ve sanayide yakıt olarak kullanılır.

Çıkarıldığı Yer: Artvin (Murgul), Rize (Çayeli), Kastamonu (Küre).

Ekonomik Faaliyet: Elektrik ve elektronik sanayisi, mutfak eşyaları ve kablo üretiminde kullanılır.

Çıkarıldığı Yer: Eskişehir, Kütahya, Balıkesir.

Ekonomik Faaliyet: Cam, seramik ve deterjan sanayisinde kullanılır. Ayrıca enerji sektöründe değerlidir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü

Zonguldak bölgesinde taş kömürü üretimi yaparak enerji sektörüne katkı sağlar. Yerli kömür üretimiyle enerji ithalatını azaltır ve istihdam yaratır.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

Yeni maden yataklarının keşfini gerçekleştirerek madencilik sektörünün gelişimini sağlar. Maden rezervlerinin tespit edilmesi, sanayiye ham madde kaynağı sunar.

Orman Genel Müdürlüğü

Ormanların korunması ve ağaçlandırma çalışmalarıyla ekolojik dengeyi sağlar. Orman ürünlerinin üretimiyle mobilya, kağıt ve inşaat sektörüne hammadde temin eder.

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Tarım ve hayvancılık ürünlerinin kontrolüyle gıda güvenliğini sağlar. Tarımsal üretimin kalitesini artırarak iç ve dış ticarete katkı sunar.

Vergi

Kalkınmaksa Hedefimiz

Motorlu Taşıtlar Vergisi

Güvenlik

Emlak Vergisi

Gelir Vergisi

Sağlık

Eğitim

Katma Değer Vergisi

Bayındırlık

Ödenmeli Vergilerimiz

Soru: Cumhuriyetin ilk dönemlerinde girişimci özelliği ile ekonomiye önemli katkı yapan Nuri Demirağ hakkında araştırma yapınız. Edindiğiniz bilgilerden yararlanarak aşağıdaki soruların cevaplarını boşluklara yazınız.

Soru: Nuri Demirağ kimdir?

- **Cevap:** Nuri Demirağ, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk dönemlerinde önemli girişimlerde bulunmuş bir iş insanı ve sanayicidir. Demiryollarının inşasında öncü olmuş, aynı zamanda Türkiye'nin ilk uçak fabrikasını kurmuştur.

Soru: Nuri Demirağ'ın ekonomiye katkıları nelerdir?

- **Cevap:** Türkiye'nin demiryolu ağını geliştirmiş ve ulaşımı kolaylaştırmıştır. Ayrıca uçak üretimi ve havacılık alanında yaptığı yatırımlarla sanayileşmeye katkıda bulunmuştur. İnşaat sektöründe baraj ve fabrikalar inşa ederek ekonomiye destek sağlamıştır.

Soru: Nuri Demirağ'ın girişimci özellikleri nelerdir?

- **Cevap:** Vizyon sahibi, yenilikçi, risk alabilen ve azimli bir kişidir. Yerli üretime önem vermiş, büyük projelere öncülük etmiş ve Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına liderlik etmiştir.

6. Sınıf Evos Yayınları Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Sayfa 192 ile ilgili aşağıda bulunan emojileri kullanarak duygularınızı belirtebilir aynı zamanda sosyal medyada paylaşarak bizlere katkıda bulunabilirsiniz.

Mesleğin Adı	Kişilik Özellikleri	Beceriler	Eğitim Süreci
Hemşire	Sabırlı, yardımsever, empati kurabilen	İyi iletişim, hızlı karar verme, sağlık bilgisi	Sağlık Meslek Lisesi ve üniversitelerde hemşirelik bölümü okunur.
Aşçı	Yaratıcı, düzenli, titiz	Yemek tariflerini uygulama, estetik sunum yapma, zaman yönetimi	Aşçılık meslek liseleri veya gastronomi bölümü mezuniyeti gerekir.
Robot Tasarımcısı	Analitik düşünce, meraklı, yeniliklere açık	Kodlama, elektronik bilgisi, problem çözme	Üniversitelerin mühendislik (örneğin mekatronik) bölümleri okunur.
Gazeteci	Meraklı, araştırmacı, cesur	Haber yazma, araştırma yapma, etkili iletişim	İletişim fakültelerinde gazetecilik veya medya bölümleri okunur.
Grafik Tasarımcı	Yaratıcı, görsel algısı güçlü, detaycı	Tasarım programları kullanma, estetik anlayışı	Üniversitelerin grafik tasarım veya güzel sanatlar bölümleri okunur.
	Analitik düşünce, sabırlı, detaycı	Programlama dilleri bilgisi, problem çözme, algoritma geliştirme	Üniversitelerin bilgisayar mühendisliği veya yazılım mühendisliği bölümleri okunur.

Yönetim Biçimi	Uygulandığı Ülkeler	Özellikleri	Demokratik İlkeler Uygun Olup Olmadığı ve Nedeni
Monarşi	Suudi Arabistan, Birleşik Krallık	Yönetim yetkisi kral veya kraliçeye aittir. Kalıtsaldır.	Hayır, çünkü halkın seçme ve seçilme hakkı yoktur.
Oligarşi	Rusya ve Kuzey Kore	Güç, belli bir grubun veya sınıfın elindedir.	Hayır, çünkü yönetim halkın çoğunluğunun söz hakkı yoktur.
Teokrasi	İran, Vatikan	Dini kurallar yönetimde etkilidir, dini liderler başta bulunur.	Hayır, çünkü dini otorite halkın iradesinden daha üstündür.
Cumhuriyet	Türkiye, Fransa, ABD	Halk, seçimle yöneticilerini belirler. Halk egemendir.	Evet, çünkü halk seçme ve seçilme hakkına sahiptir.

1 Monarşi

2 Oligarşi

3 Teokrazi

4 Cumhuriyet

Hangi yönetim biçiminde yönetim aynı aileden gelenlerin elindedir?

1

Hangi yönetim biçiminde ülkeyi yönetenler milletin düşüncelerine saygı göstermek zorundadır?

4

Hangi yönetim biçiminde ülke yönetiminde dini kurallar geçerlidir?

3

Hangi yönetim biçiminde hak ve özgürlükler bir kişinin kararına bağlıdır?

1

Hangi yönetim biçiminde ülke ayrıcalıklı bir grup tarafından yönetilir?

2

Hangi yönetim biçiminde yöneticiler yönetme yetkisini Tanrı'dan aldıklarını iddia ederler?

3

Hangi yönetim biçiminde yönetme yetkisi milletin elindedir?

4

Hangi yönetim biçiminde karar alma süreçleri küçük bir topluluğun elindedir?

2

Demokratik ilkelerin uygulandığı ülkelerde devlet yönetiminde görev alanlar, ülkeyi kuvvetler birliği ilkesine dayalı olarak yönetirler.

1. Çıkış

D

Y

Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin her birinin yetki ve sorumluluğunun farklı olması; bu güçlerin birbirlerine karşı herhangi bir üstünlüklerinin bulunmaması “kuvvetler ayrılığı” olarak adlandırılır.

Ülkemizde yasama gücü ve yetkisi, anayasamızın 7. maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir.

D

Y

Anayasamıza göre ülkemizde kanunlar milletvekilleri tarafından teklif edilir, TBMM’de görüşülür ve TBMM’de kabul edilirse cumhurbaşkanı tarafından yayımlanır.

Anayasamıza göre yürütme yetkisi ve görevi, TBMM tarafından, anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

Cumhurbaşkanının görevlerinden biri de TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etmektir.

Ülkemizde yargılama yetkisi hâkimlerde olup hâkimler, bu yetkilerini cumhurbaşkanı ve TBMM’ye bağlı olarak sürdürürler.

D

Y

D

Y

D

Y

D

Y

1. çıkış

2. çıkış

3. çıkış

4. çıkış

5. çıkış

6. çıkış

7. çıkış

8. çıkış

	Başlıca görevleri nelerdir?	Hangi kurumlar bu görevleri yerine getirir?
Yasama	Kanun yapma, değiştirme ve kaldırma.	Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)
Yürütme	Kanunların uygulanması, devlet yönetiminin sağlanması.	Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu
Yargı	Kanunların doğru uygulanıp uygulanmadığını denetlemek, adaleti sağlamak.	Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Mahkemeler

İçişleri Bakanı

Yürütme

Savcı

Yargı

Milletvekili

Yasama

Millî Eğitim Bakanı

Yürütme

TBMM Başkanı

Yasama

Avukat

Yargı

Hakim

Yargı

Vali

Yürütme

Milletvekili

Yasama

Etiklik Zamanı

Soru: Aşağıda kamuya duyurulmasına etki eden bazı unsurlara yer verilmiştir. Bu unsurları altındaki ifadeleri okuyunuz. Bu unsurlar ile ilgili ifadelerden doğru olduğuna düşündüklerinizin sonundaki boşluğa "D", yanlış olduğuna düşündüklerinizin sonundaki boşluğa ise "Y" yazınız.

- **Cevap:**

İYİSİ PARTİLER

- Sadece kendi partilerinin beklentileri ve çıkarları için çıkarılır. (Y)
- Ülkeyi demokratik ilke ve yöntemlerle yönetmeye talip olurlar. (D)
- Her meselede hem de yönetimde ülkenin ortak yararına için çıkarılır. (D)
- Sadece yönetimi eleştirmek için kurulurlar. (Y)

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

- Gözetlilik yerine göre çıkarılır. (Y)
- Kararlar araçları içindeki toplumsal sorunlarla ilgilenirler. (Y)
- Yalnızca bireylerin özel ve ihtiyaçları ile ilgilenirler. (Y)
- Toplumsal sorunları medyada gündeme getirirler. (D)
- Yasal düzenli olarak kamuya açık alanda herhangi bir konuyla ilgili görüşleri yaparlar. (D)

Özetle şunu:

MEYFA

- İhtiyaçların sorunların televizyon, radyo, gazete vb. yayımlarına raporlar. (D)
- Yönetimin aldığı kararlara etki ederler. (D)
- Her yerde, her şekilde haber yaparlar. (Y)
- Yayımlan habere doğru olduğundan emin olurlar. (D)
- Kararlar araçları ülke yöneticilerinin yanlışlarını kamuya ile paylaşır. (Y)

İHTİYLER

- Dilek ve isteklerini yasal yollara başvurarak yaparlar. (D)
- Yönetimden daha fazla demokratik hak talep ederler. (D)
- Medya ile, sivil toplum kuruluşlarıyla ve siyasi partilerle ilişkiye geçerler. (D)
- Kendi hukukları kendi yöntemlerine göre elde ederler. (Y)
- Seçme ve seçilme haklarını kendi idarelerine göre kullanırlar. (Y)

Saygı	İnsanlar farklı düşüncelere, inançlara ve yaşam tarzlarına saygı gösterdiğinde toplumda barış ve huzur sağlanır. Örneğin, bir okulda herkesin fikirlerine saygı gösterilmesi, daha uyumlu bir sınıf ortamı oluşturur.
Adalet	Herkesin haklarının eşit şekilde korunması ve adil kararların alınması, toplumsal barış için önemlidir. Örneğin, mahkemede tarafların hakkını savunabilmesi ve tarafsız kararlar verilmesi adaletin sağlandığını gösterir.
Sorumluluk	Bireylerin kendi görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi, toplumsal düzenin korunmasını sağlar. Örneğin, bir vatandaşın çevreyi temiz tutması, hem kendisinin hem de toplumun yararıdır.
Eşitlik	Herkesin cinsiyet, din, dil, ırk ayrımı yapılmadan eşit haklara sahip olması, toplumun adil ve dengeli olmasını sağlar. Örneğin, seçimlerde herkesin oy kullanma hakkına sahip olması eşitliğin göstergesidir.
Uzlaşma	Farklı görüşler arasında orta yol bulunması, toplumsal çatışmaları önler. Örneğin, sınıfta grup çalışması yaparken herkesin fikrinin dinlenmesi ve ortak bir karar alınması uzlaşmaya örnektir.
İş birliği	Birlikte çalışmak, ortak hedeflere ulaşmayı kolaylaştırır ve toplumun gelişmesini sağlar. Örneğin, bir mahallede park yapılması için mahalle sakinlerinin belediye ile birlikte çalışması iş birliğine örnektir.

Her çocuğun eğitim görmesi gerekmez.
Bazı çocukların okuma yazma öğrenmesi yeterlidir.

Dün buzdolabı alırken satıcı fatura ver-
meyip fiyatta indirim yaptı. Babam da buz-
dolabını hemen aldı.

Komşumuz bizi sürekli takip ediyor. Onu
birkaç kez uyardım.

Okulun giriş kapısındaiken İstiklal Mar-
şı'nın okunduğunu duyunca hemen Türk bay-
rağına dönüp İstiklal Marşı'nı söyledim.

Her seçim zamanı an-
nemle babam mutlaka
sandığa gidip oy kullanır.

Geçen gün sokakta yerdeki
çöpü alıp çöp kutusuna attım.

Görsel 6.40

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Cevapları Evos Yayınları Sayfa 253

Etiklik Zamanı

Soru: Aşağıdaki soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

- **Cevap:**

Soru: Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerinde üzerinde durduğu en önemli nokta nedir?

- **Cevap:** Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerinde üzerinde durduğu en önemli nokta barış, güvenlik ve kardeşlik olupdır. Komşularla dostane ilişkiler, bölgesel istikrarı sağlamak ve halkların huzur içinde yaşamaları için olmak açısından önemlidir.

Soru: Ülkemizle komşu ülkelerle sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal alandaki ilişkilerinden hangisini daha önemli olduğunu düşünüyorsunuz? Nedenleriyle birlikte açıklayınız.

- **Cevap:** Ülkemizle komşu ülkelerle ekonomik ilişkiler daha önemlidir çünkü ticaret ve kardeşlik yollarıdır hem ülkeler arası bu iş güçlerdir hem de halkların refah seviyesini artırır. Ayrıca ekonomik iş birliği diğer alanlarda da ilişkilerin gelişmesine katkı sağlar.

Soru: Siz yetkili bir görevde olsaydınız komşu ülkelerle ilişkiler konusunda nasıl bir politika izlerdiniz?

• Açık uçlu soru

- **Cevap:** Yetkili bir görevde olsaydım, komşu ülkelerle diyalog ve iş birliği temelli bir politika izlerdim. Karşılıklı kültürel etkinlikler, ticari anlaşmalar ve ortak projelerle ilişkileri güçlendirir, sorunların diplomatik yollarla çözülmesine önem verirdim.

Etiklik Zamanı

Soru: Aşağıda komşumuz olan ülkeler numaralandırılmıştır. Bu numaraları kullanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Soru: Güney komşularımız hangileridir?

- **Cevap:** 4 – Suriye, 5 – İran, 6 – Irak

Soru: Türk Cumhuriyetleri hangileridir?

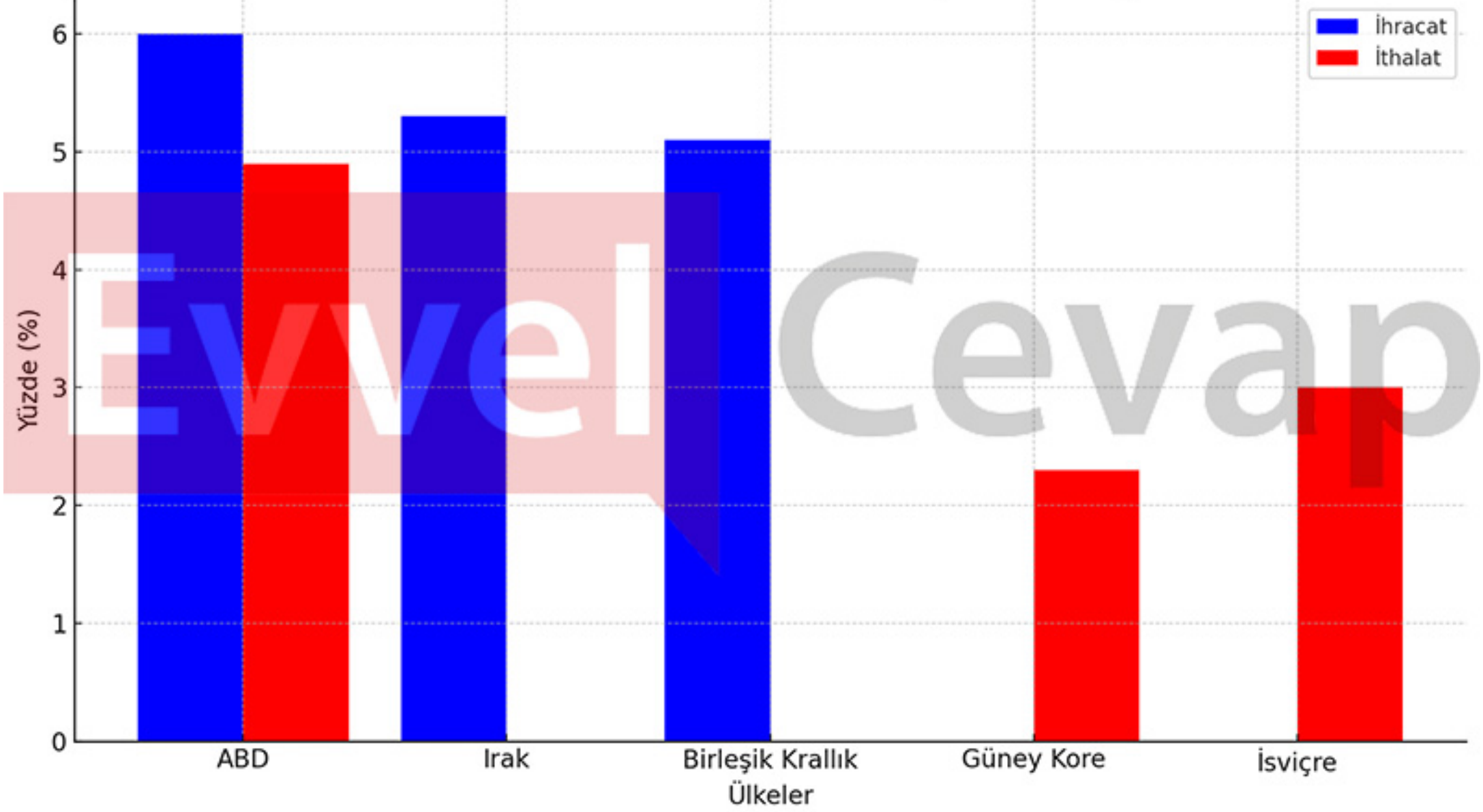
- **Cevap:** 1 – Azerbaycan, 2 – Gürcistan, 3 – Ermenistan, 8 – Türkmenistan, 9 – Özbekistan

Soru: Sınırlı komşularımız hangileridir?

- **Cevap:** 1 – Suriye, 5 – İran, 6 – Irak, 7 – Gürcistan, 10 – Bulgaristan, 11 – Yunanistan, 12 – Azerbaycan (Tahçivan)

6. Sınıf Evos Yayınları Sosyal Bilgiler Ders Kitabı Sayfa 253 ile ilgili aşağıda bulunan emojileri kullanarak duygularınızı belirtebilir aynı zamanda sosyal medyada paylaşarak bilginizi arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

Ülkelere Göre İhracat ve İthalat (Mart 2024)

100